

YTTRANDE
2024-01-30

BTH-1.4.1-0237-2023
U2023/02898

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten
u.remissvar@regeringskansliet.se

Remissvar - Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19)

Bakgrund

Blekinge Tekniska Högskola (BTH) har tagit del av remissen Ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation (SOU 2023:59) och Statlig forskningsfinansiering Underlagsrapporter (SOU 2023:19).

BTH ställer sig bakom SUHF:s remissvar och lämnar även synpunkter på förslagen nedan.

Övergripande synpunkter

BTH ställer sig i stort bakom utredningens förslag och ser positivt på en framtida myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation som bygger på färre myndigheter, tydligt formulerade uppdrag baserat på en funktionslogik, en centralisering av funktioner, samt en förenkling och effektivisering av ansökningar och hantering av forskningsmedel.

BTH ser en tydlig potential att utredningens förslag kommer att leda till en administrativ förenkling och effektivisering för landets lärosäten så att resurser kan fokuseras till kärnverksamheten med målet att kunna leverera forskningsbaserade lösningar på framtidens samhällsutmaningar. Hur väl utredningens ambitioner faller ut går dock först att se i det praktiska genomförandet. Det är därför viktigt att en framtida myndighetsstruktur i sin verksamhet har en kontinuerlig god dialog med landets universitet och högskolor, inte bara på en strategisk ledningsnivå utan även på en operativ forskningsutförande nivå.

BTH stödjer många av de slutsatser som utredningen har kommit fram till och vill särskilt betona vikten av två av de problem som förslaget till ny myndighetsstruktur söker att adressera.

Utredningens slutsats *att dagens organisation inte svarar tillräckligt väl mot samhällets behov och är inte anpassad till ett samhälle i snabb förändring* är ett viktigt konstaterande. Den tillämpade forskningens uppgift att både söka lösa samhällets utmaningar och bidra till näringslivets konkurrenskraft, pekar på behovet av inriktning av och modeller för finansiering av forskning. Detta för att skapa

incitament för akademi, offentlig sektor och näringsliv att tillsammans kunna adressera samhällsutmaningar och skapa regional tillväxt. Sverige har en styrka i en hög finansieringsgrad av forskning från näringsliv och industri. Samtidigt finns ett problem i att den regionala offentliga sektorns investeringar i forskning och utveckling har konstaterats alltför låga i förhållande till behov av tillväxt och anpassning till samhällets utmaningar.

En ny myndighetsstruktur för finansiering av forskning och innovation har en viktig uppgift i att uppmana till ökad regional investering i forskning och utveckling samt uppmuntra företag var de väljer att lägga sina investeringar. Det är därför centralt att framtidens finansieringsorganisation uppmuntrar till forsknings- och innovationssamarbete mellan akademi, näringsliv och offentligt samhälle för att fokusera på att kunna leverera forskningsbaserade lösningar på framtidens problem. Hänsyn behöver även tas till att öka det offentliga (myndigheters, regioners och kommuners) medverkan i den forskning som finansieras vid landets lärosäten för att gemensamt kunna adressera såväl industriella som samhällsliga utmaningar.

Utredningens slutsats att de statliga forskningsfinansiärerna skapar en *komplicerad och tung administration* för såväl forskningsfinansiärerna som för forskningsutförarna bör ses som ytterligare ett viktigt konstaterande. Fokus i skapandet av framtidens myndighetsorganisation för finansiering av forskning och innovation måste vara att främja en effektiv verksamhet för de forskningsutförande organisationerna, där landets lärosäten ska kunna fokusera resurser på forskningens genomförande och forskningsfinansiärerna ska kunna understödja detta.

BTH vill därför betona utredningens förslag att det är nödvändigt med en långtgående och genomgripande förändring för att adressera problemen med otydlighet och ineffektivitet i hanteringen av forskningsfinansieringen. Det är dock viktigt att vid denna förändring av finansieringssystemet säkerställa en tidig och god kommunikation med universitet och högskolor för att göra det tydligt vad som gäller, exempelvis för hanteringen av redan pågående projekt.

BTH vill även uttrycka stöd för att beakta utredarens reflektioner för framtiden där de frågeställningar som föreslås inom ramen för en analys av hela det svenska forsknings- och innovationssystemet adresserar många viktiga aspekter. Lärosätens möjlighet att kunna fatta långsiktiga beslut om forskning och innovation och att ha mandat att planera verksamhetens resurser under en längre period bör ses som centralt för att möjliggöra en utveckling och strategisk inriktning av svensk forskning.

Kriterier för framtidens forsknings- och innovationsfinansiering

BTH ställer sig bakom flera av de kriterier som ska vara vägledande för den framtida strukturen för svensk forsknings- och innovationsfinansiering och vill särskilt betona vikten av två av kriterierna.

Att framtidens organisation *säkrar den kunskap och innovationsförmåga som krävs för att lösa samhällets utmaningar och bidrar till näringslivets konkurrenskraft* bör ses som centralt. Den svenska företagssektorn står för nästan tre fjärdedelar av de investeringar som görs i forskning och utveckling i Sverige och framtidens offentliga forsknings- och innovationsfinansiering bör spegla vikten av den tillämpade forskning som är av betydelse för såväl akademi, näringsliv och offentlig sektor. Inte minst för att kunna främja den forskning som skapar resiliens och anpassningsförmåga för att kunna möta den digitaliserade strukturomvandlingen inom industri och näringsliv samt civilsamhällets behov att ställa om till ett hållbart samhälle.

Att framtidens organisation är enkel, tydlig och har låga administrativa kostnader för de som söker och de som erhåller medel är av stor vikt för Sveriges högskolor och universitet. Detta ses inte bara som centralt ur perspektivet att säkerställa att tid och resurser verkligen går till kärnverksamheten och bedrivande av forskning. Det ses även som en kritisk aspekt i att framtidens forskningsfinansieringsorganisation verkligen ska kunna få ett positivt genomslag för den forskande personal på landets lärosäten som söker och erhåller medel. För att förslaget ska bidra till en ökad tydlighet och effektivitet för de sökande är det viktigt att detta perspektiv är ledande genom hela processen från formulering av utlysningar, till regler och villkor, samt i genomförandet och redovisning av projekt. I detta vill högskolan även framhålla vikten av att framtidens forsknings- och innovationsfinansierande myndigheter företrädesvis använder sig av ett gemensamt administrativt system som främjar transparens och effektivitet för landets lärosäten som ansökande myndigheter.

Ny myndighetsstruktur med tre myndigheter

BTH ställer sig bakom utredningens förslag på en ny myndighetsstruktur med tre myndigheter. Högskolan ser det som positivt att ansvaret för all statlig extern konkurrensutsatt finansiering och forskning och innovation ska fördelas via dessa tre myndigheter och därigenom minska antalet myndigheter som utlyser forskningsmedel.

Även alternativet med två myndigheter skulle innebära en effektivisering men högskolan ser en risk i att *Myndigheten för strategisk forskning och innovation* skulle bli alltför bred i sitt innehåll och uppdrag, vilket kan vara en utmaning i kommunikationen externt och internt. Den samordning som föreslås mellan de myndigheterna i huvudförslaget med tre myndigheter, skulle behöva ske internt inom *Myndigheten för strategisk forskning och innovation* i det alternativa förslaget och det kan ifrågasättas om någon effektivitetsvinst skulle göras i detta.

BTH vill särskilt lyfta fram just behovet av samordning mellan myndigheterna vid en ny framtida myndighetsstruktur och då framför allt mellan *Myndigheten för strategisk forskning* och *Innovationsmyndigheten*. Utredningens förslag att båda myndigheterna skulle kunna få uppdrag att göra satsningar på forskning och innovation inom områden för komplexa samhällsutmaningar ställer krav på samordning för att ge universitet och högskolor en gemensam bild över de satsningar som görs. Vikten av samordning bör även betonas för att undvika att många stora utlysningar planeras med sammanfallande deadline, då detta skapar utmaningar både för sökande forskare och för stödstrukturerna på Sveriges lärosäten. BTH ser det därför som centralt i samordningen mellan myndigheterna att den föreslagna gruppen för operativ och administrativ samordning får ett tydligt uppdrag att ta initiativ till att löpande utveckla, förnya och förenkla administrationen av den statliga forsknings- och innovationsfinansieringen.

Ärendehantering

Beslut i ärendet har fattats av rektor Mats Viberg. Föredragande har varit utredare Tobias Ericson.

Mats Viberg
Rektor

Signature page

This document has been electronically signed
using eduSign.

eduSign